

AHLAK OLMADAN EKONOMİ OLMAZ

Bir ülkede durmadan yüzmeyi anlatmakla, hiç kimse yüzmeyi öğrenemez. Benzer şekilde, toplumda herkesin denizdeki balıklar hakkında bilgi sahibi olması, onların balık tutmasını öğrendikleri anlamına gelmez. Dünyanın hiçbir ülkesinde, insanlar denizi seyretmekle yüzmeye öğrenemedikleri gibi, balıkçı olmayanların balık yemede gösterdikleri başarı, onların balıkçılıkta başarılı olmalarının güvencesi olmaz.

Bir toplumda ekonomik, siyasal ve kültürel yapısını dönüştürenler, bütün alanlarda, her şeyi bilenlerden daha çok bir alanı, diğer alanlarla bağlarını koparmadan, ayrıntılarıyla bilenlerdir. Her toplumda insanlar birbirlerini söyledikleriyle değil, yaptıklarıyla değerlendirirler. Artık hiç kimse, işi ya da yaşı ne olursa olsun, yapamayacağı şeyleri söylememeli, söylediği şeyleri de mutlaka yapmalıdır. Bu herkes için, yerine getirilmesi gereken bir ahlaki sorumluluktur.

Hayatın her alanında, söylediğini yapan, yapabileceğini söyleyen girişimcilerin sayısını çoğaltmadan, toplumun kültürel dokusuyla birlikte ekonomik yapısını da dönüştürmek mümkün değildir. Çünkü kültürel doku gibi, ekonomik yapı da ahlaki değerlerden bağımsız değildir. Ahlaksız ne köklü bir kültür, ne de sağlam bir ekonomi olur. Ahlakı ahlaksız olanların elinde, hiçbir kurum ve kuruluş uzun ömürlü olmaz.

Ekonomik, siyasal ve kültürel hayattaki başarının sırrı, Anadolu sürekli vurgulandığı gibi: 'Hilesiz olmak'ta gizlidir. Tarih içindeki binlerce örnekte açıkça görüldüğü gibi, toplumların kültürel dokusuyla birlikte ekonomik yapısını dönüştürenler, adalet ve ahlak ilkelerinden taviz vermeyenler olmuştur. Haksızlık karşısında seslerini çıkarmayanlar, haksızlığa uğradıklarında yanlarında kimseyi bulamazlar.

Ahlaksızlığın her alana bir sel suyu gibi yayıldığı bir dönemde, sayıları az da olsa, değişik alanlarda ahlaklı olmanın en güzel örneğini veren insanlar, toplumun en büyük ve en önemli güvencesidirler. Toplumdaki bütün kesimlerin görevi onları desteklemektir. Ahlaklı

kesimleri desteklemeyenler, ahlaksız kesimlerin saldırıları karşısında değerleriyle birlikte kaynaklarını da yitirirler.

Ahlak, bugün olduğu gibi, ahlaksızlığın doruk noktasına çıktığı dönemlerde, hem çok büyük önem, hem de çok büyük güç kazanır.

Ahlak ilkeleri çok yalındır. Onların etkileri yalınlıklarından kaynaklanır.

İlkeleri tartışılmak için değil, uygulamak için vardır.

Ahlak olmadan ekonomi olmaz.

Kültür olmadan ahlak olmaz.

*Ahlaksız ne köklü bir kültür,
ne de sağlam bir ekonomi olur.*